



SZAKTERÜLETI KOLLÉGIUMOK ÁLTALÁNOS ÜGYRENDJE

1. Jogszabályi háttér

A szakterületi kollégiumok jelen ügyrendjének jogszabályi alapja a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban KFItv.) és a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (a továbbiakban NKFI Hivatal) Szervezeti és Működési Szabályzata.

2. Szervezeti háttér

2.1 Az NKFI Hivatal által működtetett szakterületi kollégiumok számát, elnevezését, azok teljes jogú tagi létszámát, valamint díjazását az NKFI Hivatal elnökének a KFItv. 25. § (4) és (5) bekezdése szerinti felhatalmazása alapján kiadott utasítás határozza meg.

2.2 A kollégiumokat az NKFI Hivatal elnöke által felkért kollégiumi elnökök vezetik, akiknek a munkáját az NKFI Hivatal állományába tartozó, a Kutatás-fejlesztési Főosztály vezetője által kijelölt, titkári feladatokat ellátó munkatársak segíthetik. A kollégiumok munkájában az állandó kollégiumi tagok, a kollégiumok tanácskozási jogú szakértői tagjai, esetleg felkért szakértők, meghívás esetén a tudományterületileg illetékes szakértői csoportok elnökei vesznek részt. Szavazati joggal csak a kollégiumi elnök és a kollégium állandó tagjai rendelkeznek.

2.3 A kollégiumok elnökeit és – állandó, illetve tanácskozási jogú – tagjait az NKFI Hivatal elnöke legfeljebb 3 évre szóló határozott idejű megbízással kéri fel az adott szakterület kutatóhelyei javaslatainak figyelembevételével azzal, hogy a kollégium elnöke csak tudományos fokozattal rendelkező személy lehet. A kollégium tagja alap kutatásokra vonatkozó pályaművek esetén szintén csak tudományos fokozattal rendelkező személy lehet.

2.4 A kollégiumok irányítása alatt működnek az egyes tudományágakat, tudománycsoportokat képviselő, az NKFI Hivatal által az érintett kollégiumok javaslatainak figyelembevételével határozott időre felkért szakértői csoportok. A szakértői csoportok tagjait az illetékes szakterületi kollégium javaslatára is figyelemmel az NKFI Hivatal elnökének felhatalmazása alapján az NKFI Hivatal

kutatás-fejlesztésért felelős elnökhelyettese kéri fel, legfeljebb három évre azzal, hogy a felkérés során a szakértői csoportelnök véleményét is ki kell kérni. A szakértői csoport elnökét az illetékes szakterületi kollégium javaslatára is figyelemmel az NKFI Hivatal elnökének felhatalmazása alapján az NKFI Hivatal kutatás-fejlesztésért felelős elnökhelyettese kéri fel, legfeljebb három évre. A szakértői csoport adott pályázati fordulóra felkérendő eseti szakértői csoport tagjait az NKFI Hivatal kutatás-fejlesztésért felelős elnökhelyettese – a szakértői csoportelnökök és kollégiumi elnökök javaslatára is figyelemmel – kéri fel.

2.5 A beérkező pályaművek előzetes szakmai értékelése két módon történhet:

- a) „Nem panel rendszerű” eljárás: a pályaműveket a KFI tv. szerinti szakértői csoport elnöke által felkért anonim szakértők értékelik;
- b) „Panel rendszerű” eljárás: a szakértői csoport elnöke által kijelölt szakértőcsoport-tagok értékelik a pályaműveket. Amennyiben valamely pályamű értékelése olyan speciális szakértelmet igényel, amellyel szakértői csoport tagjai nem rendelkeznek, a szakértői csoport elnöke anonim szakértőket kér fel ezen pályaművek értékelésére.

3. Feladatkörök

3.1 A kollégium elnökének általános feladatai (a 2. pontban foglaltakon túl)

- a. a Tudományterületi Szakmai Kollégiumok Testületének ülésén képviseli a kollégium szakmai szempontjait;
- b. felügyeli a beérkező pályaművek illetékes szakértői csoporthoz történő beosztását;
- c. a szakértői csoport elnökökkel egyeztetve, a kollégium testületi véleményére is figyelemmel kijelöli, hogy mely szakértői csoportok működjenek a „nem panel rendszerű eljárás” és melyek a „panel rendszerű eljárás” szerint;
- d. összehívja a kollégium ülését;
- e. koordinálja a szakértői csoportok működését;
- f. a pályaművek támogatására és elutasítására tett összesített kollégiumi javaslatot felterjeszti az NKFI Hivatal kutatás-fejlesztésért felelős elnökhelyettesének az NKFI Hivatal elnöke általi döntés céljából;
- g. felterjeszti a kollégium ülésén meghozott egyéb javaslatokat, döntéseket az NKFI Hivatal kutatás-fejlesztésért felelős elnökhelyettesének;
- h. a szakértői csoportok elnökei és tagjai számára évente tájékoztatót tart a pályázati kiírások újdonságairól, az értékelések menetéről és ütemezéséről;
- i. a szakértői csoport elnökével összeférhetetlen projektek pályázati kiírásban meghatározott időszakonként és a projekt befejezésekor benyújtásra kerülő szakmai beszámolóinak (részjelentéseinek és záró beszámolóinak) értékelésére anonim szakértőket, illetve kollégiumi tagokat kér fel.

3.2 A kollégiumi testület feladatai (a 2. pontban foglaltakon túl)

- a. javaslatot tesz az NKFI Hivatal elnökének az adott pályázati kiírás keretösszege kollégiumra eső részének az egyes szakértői csoportok közötti felosztásáról;
- b. javaslatot tesz az NKFI Hivatal elnökének a kiemelten támogatandó tudományterületekre;
- c. a szakértői csoportok által előterjesztett rangsorra is tekintettel, a pályázati kiírásban meghatározott keret és az NKFI Hivatal által meghatározott tudományos kutatási irányok figyelembevételével javaslatot tesz az NKFI Hivatal kutatás-fejlesztésért felelős elnökhelyettesén keresztül az NKFI Hivatal elnökének a pályaművek támogathatósága tárgyában;
- d. javaslatot tehet az NKFI Hivatal kutatás-fejlesztésért felelős elnökhelyettesének a pályázati és bírálati eljárásra, a pályáztatás rendjére vonatkozóan;
- e. értékeli és indokolt esetben részletesen megtárgyalja a részjelentéseket és záró beszámolókat, és javaslatot tehet az NKFI Hivatal elnökének a hatályos jogszabályok által biztosított intézkedésekre.

3.3 A kollégiumi tag feladatai

- a. részt vesz a kollégium ülésein és a kollégiumnak a vonatkozó jogszabályokban, illetve belső szabályzatokban meghatározott munkájában;
- b. a számára kijelölt pályaművekről, részjelentésekről és záró beszámolókról véleményt alkot és értékeli azokat;
- c. indokolt esetben a kollégiumi elnök felkérésére a hatáskörébe és kompetenciájába tartozó ügyben véleményt nyilvánít, javaslatot tesz.

3.4 A kollégium működése

- a. A kollégium szükség szerint, de évente legalább három alkalommal ülésezik. A kollégium ügyrendjét az NKFI Hivatal elnöke adja ki a kollégiumok véleményének ismeretében.
- b. A kollégiumok az NKFI Hivatal elnökének döntése alapján – amennyiben a pályázat interdiszciplináris jellege miatt vagy egyéb szakmai okból az indokolt – vegyes tárgyalási rendben is eljárhatnak. Ez esetben az NKFI Hivatal elnöke jelöli ki az adott ügyben eljáró kollégiumokat és ezen kollégiumok képviselőit azzal, hogy a vegyes tárgyalási rendben a résztvevő kollégiumi tagok száma minimum 9 fő. Ebben az esetben a kollégiumi tagok részére a vegyes eljárásrend szerinti feladataikért plusz díjazás nem jár.
- c. A kollégium üléseit személyes részvétellel történő vagy távollévők közötti ülés formájában (elektronikus hírközlőhálózaton keresztül) bonyolítja le. A kollégium tagjai döntésüket személyes jelenlétű vagy elektronikus hírközlőeszköz segítségével tartott távollévők közötti ülés keretében személyesen, kivételesen távollévők közötti (papír alapú vagy elektronikus úton történő) írásbeli szavazással hozza meg. A kollégium ülésén csak a kollégium elnöke és állandó tagjai rendelkeznek szavazati joggal. A kollégium ülése (annak formájától függetlenül) határozatképes, ha a szavazati joggal rendelkező tagjai közül több mint 50%

- jelen van. A kollégium döntése akkor érvényes, ha azt a jelenlévő testületi tagok egyszerű többsége (a tagok több mint fele) igen szavazattal elfogadja. Távollévők közötti ülésen, hírközlőhálózaton keresztül akkor lehet a testületi ülést lebonyolítani, ha:
- ca) az ülés meghívója határozza meg ezt a lebonyolítási formát;
 - cb) a meghívó kellő részletességgel leírja azokat a technikai feltételeket, melyek az online kapcsolat megteremtéséhez szükségesek;
 - cc) az ülés teljes időtartamában egyértelműen azonosíthatóak a résztvevő személyek és azonosítható, hogy mely nyilatkozatot (hozzászólást) ki teszi;
 - cd) a hírközlési kapcsolat kizárja illetéktelenek informatikai csatlakozását;
 - ce) a hírközlési kapcsolat alkalmas arra, hogy valamennyi résztvevő egyszerre hallja az elhangzottakat, s arra úgy tud szóban reagálni, hogy az a többi résztvevőhöz változtatás nélkül azonnal eljut (pl.: konferenciabeszélgetés), s egyidejűleg lehetővé teszi az elhangzottak megfelelő minőségben való folyamatos hangrögzítését;
 - cf) ha a szavazások lebonyolítása során az egyes résztvevők szavazata – amennyiben a Kollégium elnöke nem rendelt el titkos szavazást – egyértelműen azonosítható.
- d. A kollégiumi ülések állandó meghívottja az NKFI Hivatal kutatás-fejlesztési elnökhelyettese, továbbá a Kutatás-fejlesztési Főosztály vezetője, az illetékes tudományterületi osztály vezetője, valamint az NKFI Hivatal adott kollégium működéséért felelős munkatársa.
 - e. A kollégiumi ülésekre a kollégium elnöke meghívhatja a szakértői csoportok elnökeit (vagy a szakértői csoport elnöke által delegált szakértői csoport tagot), illetve szakértőket.
 - f. Kötelező meghívni az érintett szakértői csoport elnökét (vagy a szakértői csoport elnöke által delegált szakértői csoport tagot) arra a kollégiumi ülésre, amelyen a pályaművek rangsorolásával kapcsolatos napirendi pont kerül kitűzésre.
 - g. A tagok és a meghívottak részére a Kutatás-fejlesztési Főosztály a meghívót és a megtárgyalandó anyagokat legalább hét naptári nappal az ülés előtt elektronikusan megküldi.
 - h. A kollégium tagjai munkájuk megkezdésekor titoktartási és összeférhetetlenségi nyilatkozatot kötelesek aláírni. Az aláírt és az NKFI Hivatal Kutatás-fejlesztési Főosztálya kollégiumi titkári feladatokat ellátó munkatársa vagy a kollégiumi ülés lebonyolításáért felelős, a Kutatás-fejlesztési Főosztály vezetője által kijelölt munkatárs részére leadott titoktartási és összeférhetetlenségi nyilatkozat hiányában a kollégium tagja nem vehet részt a kollégium munkájában.
 - i. Az NKFI Alapból meghirdetett és finanszírozott projektek kezelésével összefüggő titoktartási és összeférhetetlenségi nyilatkozatokat a jelen ügyrend melléklete tartalmazza. A kollégium tagjainak, elnökeinek összeférhetetlenségével kapcsolatos szabályokat az NKFI Hivatal elnöke külön rendelkezésben állapíthatja meg.

4. Pályaművek értékelésének és rangsorolásának részletes szabályai

4.1 A kollégium feladatai a pályaművek értékelésében és rangsorolásában

4.1.1 A kollégiumi értékelés célja, hogy elősegítse a legkiválóbb, eredeti, új tudományos ismeretek megszerzésének esélyét ígérő pályaművek kiválasztásával a kutatás-fejlesztési támogatások optimális felhasználását.

4.1.2 A pályaműveket formailag az NKFI Hivatal Kutatás-fejlesztési Főosztálya ellenőrzi, tartalmilag az NKFI Hivatal által felkért kollégiumok értékelik. A kollégiumok javaslata alapján az NKFI Hivatal által megbízott szakértői csoportok a pályaműveket a vonatkozó pályázati kiírás kiválasztási kritériumainak való megfelelés szempontjából egyenként értékelik és rangsorolják. A szakértői csoportok munkájuk során – a KFI tv. és jelen ügyrend 2.5. pontja szerint – kikérhetik anonim szakértők véleményét. A kollégiumok a szakértői csoportok pályázati értékelési eredményei és rangsorolása alapján tesznek javaslatot az NKFI Hivatal elnökének az egyes pályaművek támogathatóságára.

4.1.3 A kollégium a szakértői csoport által javasolt rangsort megvizsgálja és – a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból meghirdetett pályázatok és finanszírozott támogatások kezelésének eljárásrendjéről szóló elnöki utasításban meghatározottak szerinti – javaslatát az NKFI Hivatal kutatás-fejlesztésért felelős elnökhelyettesén keresztül terjeszti az NKFI Hivatal elnöke elé.

4.1.4 A szakértői csoportok javaslatát (sorrend- és finanszírozási javaslat), illetve az azt alátámasztó szakértői véleményeket, valamint az anonim szakértők által készített értékeléseket a kollégiumi ülés előtt hét naptári nappal – az NKFI Hivatal elnökének eltérő rendelkezése hiányában – az Elektronikus Pályázati Rendszerben (a továbbiakban: EPR) a kollégium tagjai számára elérhetővé kell tenni.

4.1.5 A kollégium tagjainak véleménye – a pályázati kiírás vagy az NKFI Hivatal elnökének eltérő rendelkezése hiányában – szakmai szempontokat és finanszírozási elveket egyaránt tartalmazhat. A kollégium tagjai a szakértői csoport által javasolt rangsortól eltérő véleményüket négy naptári nappal a kollégium ülése előtt írásban, indokolással alátámasztva kötelesek megfogalmazni és elektronikus úton megküldeni azokat a kollégium elnökének, valamint az NKFI Hivatal Kutatás-fejlesztési Főosztálya adott kollégium működéséért felelős munkatársának (személyéről a hivatal a kollégiumi ülésre szóló meghívóban ad tájékoztatást), aki a beérkezett véleményeket az összeférhetetlenségek figyelembevételével továbbítja a kollégium szavazati joggal rendelkező tagjainak (az elektronikus üzenet annak elküldése utáni napon kézbesítettnek tekintendő).

4.1.6 A szakértői csoportok javaslatait a kollégium az ülésén tárgyalja. A kollégium ülésén a szakértői csoportok javaslatát a szakértői csoportelnök (vagy az általa delegált szakértői csoport képviselő) ismerteti. Ezt követően a kollégiumi tagok és – a kollégium elnökének kérésére – a 3.4.

pont d-e. alpontok szerinti meghívottak kifejthetik a véleményüket, majd a kollégium tagjai szavaznak. Rendkívül indokolt esetben (így különösen, ha a határozatképesség előreláthatóan nem biztosított személyes jelenléti ülésen, továbbá ha a pályaművek elbírálásának ütemterve, határidői indokolják) a kollégium távollévők közötti ülés keretében (elektronikus úton) is tárgyalhatja a szakértői csoportok javaslatát. A távollévők közötti ülés lebonyolításának szabályaira a 3.4.c. pontban leírtakat kell alkalmazni.

4.1.7 Szavazások rendje: A pályaműveknek a szakértői csoport által javasolt rangsoráról együttesen nyílt szavazással szavaz a kollégium. Indokolt esetekben (így különösen rangsormódosítás, a kollégiumi ülésen észlelt pályázati kiírásban foglaltak miatti kizárás, érvénytelenítés esetén) a kollégium elnöke titkos szavazást rendelhet el. Ha a kollégium megváltoztatja a szakértői csoportnak a sorrendre vagy a szakmai értékelésre vonatkozó javaslatát, akkor a változtatást – az EPR-ben és az emlékeztetőben is – indokolni kell. A sorrendváltoztató döntésről – amennyiben az ülésen nincsen jelen – az illetékes szakértői csoportelnököt tájékoztatni kell.

4.1.8 A szakértői csoportok által kockázatosnak ítélt projektek esetén a kollégiumok a kockázatos projekteket részletesen tárgyalják és ez alapján megfelelő indoklással alátámasztott javaslatot terjesztenek elő az NKFI Hivatal kutatás-fejlesztésért felelős elnökhelyettesén keresztül az NKFI Hivatal elnökének a projekt támogathatósága vonatkozásában, figyelembe véve az első kutatási szakasz hosszára és az induló támogatási összegre tett szakértői csoport javaslatokat.

4.1.9 A kollégium ülését követően a Kutatás-fejlesztési Főosztály vezetője által kijelölt munkatárs hét naptári napon belül elkészíti az ülés emlékeztetőjét, amelyet a kollégium elnöke és a Kutatás-fejlesztési Főosztálynak az emlékeztetőt készítő munkatársa aláír. Az emlékeztetőt véleményezés céljából, határidő tűzésével a kollégium tagjainak meg kell küldeni. A Kutatás-fejlesztési Főosztály adott kollégium működéséért felelős munkatársa 14 naptári napon belül rögzíti az EPR-ben a kollégiumi véleményeket és véglegesíti az emlékeztetőt.

4.2 A kollégium feladatai a kutatás-fejlesztési projektek részjelentéseinek és záró beszámolóinak értékelésében

4.2.1 Minden projekt részjelentését és záró beszámolóját a szakértői csoportok értékelik a szakértői csoport elnöke által kijelölt valamely szakértői csoport tag vagy anonim szakértő javaslata alapján, az értékelést a szakértői csoport hagyja jóvá.

4.2.2 A szakértői csoportok záró beszámolót értékelő véleményét a kollégium ülésen hagyja jóvá, indokolt esetben a véleményt a kollégium részletesen megtárgyalja. Az ülés előtt legalább hét naptári nappal a kollégium tagjai számára az EPR-ben elérhetővé kell tenni a szakértői csoport tagjai, illetve az anonim szakértő által készített értékelést és a szakértői csoport által megfogalmazott, az EPR-ben rögzített véleményt. A kollégium távollévők közötti ülés keretében a 4.1.6 pontban rögzített szabályok szerint jogosult tárgyalni a szakértői csoportok véleményét. A szakértői csoportoknak a

projektek részjelentéseire vonatkozó értékelését a kollégium képviselőjében a kollégium elnöke hagyja jóvá azzal, hogy a részjelentést a kollégiumnak meg kell tárgyalnia, ha a:

- a) szakértői csoport a részjelentést elutasításra javasolja,
- b) szakértői csoport a részjelentésnek kollégiumi testületi megtárgyalást indítványozza,
- c) részjelentés elfogadhatóságáról a kollégium elnöke a szakértői csoport véleményétől eltérő javaslatot fogalmaz meg,
- d) a projekt kockázatos projektnek minősül,
- e) a kollégium elnöke a kollégiumi testületi megtárgyalást egyéb okból indokoltnak tartja.

4.2.3 A kollégium tagjai véleményüket kizárólag írásban fogalmazhatják meg, amit az ülés előtt az EPR-ben is rögzíteni kell. A részjelentések és záró beszámolók referálására a kollégium elnöke kollégiumi tagokat kérhet fel.

4.2.4 A kollégium ülésén a szakértői csoport javaslatát a szakértői csoportelnök (vagy az általa delegált szakértői csoport képviselő) ismerteti. Ezt követően a kollégiumi tagok és – a kollégium elnökének kérésére – a 3.4. pont d-e alpontok szerinti meghívottak kifejthetik a véleményüket, majd a kollégium tagjai szavaznak a részjelentések vagy záró beszámolók elfogadásáról, szükség esetén javaslatot fogalmaznak meg az esetleges intézkedésekről.

4.2.5 A záró beszámolók értékeléseit akkor kell a kollégiumnak egyedileg, részletesen megvitatnia, ha azt valamelyik kollégiumi tag vagy szakértői csoportelnök kéri. A 4.2.2 pont alapján kollégiumi tárgyalásra bocsátott részjelentéseket a kollégium megtárgyalja. Azokat a projekteket, amelyeknek a részjelentését vagy a záró beszámolóját a szakértői csoportok nem fogadták el, egyenként kell megtárgyalni és a vonatkozó jogszabályok szerinti intézkedésre javaslatot tenni.

4.2.6 Kockázatos projekt részjelentésének értékelése esetén a támogatási szerződés által meghatározott kutatási munkaszakaszoknak megfelelően a szakértői csoport részletes, a kutatás előrehaladásának vizsgálatára is kiterjedő szakmai értékelése alapján a kollégium tesz javaslatot az NKFI Hivatal kutatás-fejlesztésért felelős elnökhelyettesén keresztül az NKFI Hivatal elnökének a támogatás folytatására vagy a projekt lezárására, illetve a szerződéstől való részleges vagy teljes elállásra.

4.3 Az egyes szakértői csoportok támogatásának keretjavaslatai

A kollégium javaslatot tehet az NKFI Hivatal kutatás-fejlesztésért felelős elnökhelyettesén keresztül az NKFI Hivatal elnökének az adott pályázati kiírás keretösszege kollégiumra eső részének az egyes szakértői csoportok közötti felosztásáról.

5. Összeférhetetlenségek kezelése

5.1 Nem vehet részt a pályamű értékelésben vagy a projektek részjelentéseinek és záró beszámolóinak értékelésében az a kollégiumi tag, akivel szemben az adott pályamű (projekt) kapcsán jelen ügyrend melléklete szerinti összeférhetetlenségi ok állapítható meg. A nyilatkozattétel a kollégiumi tag megfelelő azonosítására alkalmas, elektronikus felületen is történhet.

5.2 A kollégium tagja kötelesek haladéktalanul – de legkésőbb az adott pályamű (projekt, részjelentés és záró beszámoló) kollégiumi ülésén történő tárgyalásnak megkezdésekor – bejelenteni, ha vele szemben összeférhetetlenség áll fenn. Az összeférhetetlenséggel érintett tag nem vehet részt az adott pályamű (projekt részjelentés, záró beszámoló) megvitatásában, értékelésében és a testületi javaslat elkészítésében. Az összeférhetetlenség bejelentésének elmulasztása az adott pályaműre (projekt részjelentésre, záró beszámolóra) vonatkozó döntési javaslat érvénytelenítését és a tagnak a kollégium esetleges további munkájából való kizárását vonhatja maga után.

6. Kollégiumi tagok megbízatása

A kollégiumi tagok díjazásának megállapításáról, a díjazás felfüggesztéséről és megszüntetéséről, valamint a tagság megszűnéséről és szüneteléséről az NKFI Hivatal elnöke utasításban rendelkezik, illetve annak részletszabályait a kollégiumi taggal kötött megbízási szerződés tartalmazza.

7. Jelen ügyrend 2017. június 9-én lép hatályba azzal, hogy – amennyiben az adott pályázati kiírás másként nem rendelkezik – azt a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell. A jelen ügyrendben nem szabályozott kérdésekben a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból meghirdetett pályázatok és finanszírozott támogatások kezelésének eljárásrendjéről szóló elnöki utasításban foglaltak irányadók.


Pálincás József
elnök



Melléklet: összeférhetetlenségi, titoktartási és hozzájáruló nyilatkozat